

ДОМАГАЮТЬСЯ УСТАНОВЛЕННЯ УРЯДУ СЕКРЕТАРЯ КОМУНІКАЦІЙ

УРЯД СЕКРЕТАРЯ СПОВНИТЬ КРАЩЕ СВОЄ ЗАВДАННЯ НІЖ РІДНІ КОМІСІЇ, СТВОРЕНІ ДЛЯ РЕГУЛЯЦІЇ КОМУНІКАЦІЙНИХ СЕРЕДНІКІВ. ТАК КАЖЕ ГЕНЕРАЛ ГАРБОРД. ВАШІНГТОН, 14 грудня. — Сенатський комітет містської торгівлі радить тепер надіслати до конгресу спеціальну комісію, яка мала би взяти в свої руки радіо й безплатно комунікацію на суші, щоб усунути конкуренційну боротьбу між трьома найбільшими американськими компаніями й уможливити конкуренцію з європейськими компаніями, які вже перемають по добі злиття.

Генерал Гарборд, президент "Рейло Корпорейшен оф Америка", заявив проти такої комісії, бо комісія викручується лаянкою від відповідальності, є мертвою рукою правління, а тільки деякі з них працюють добре. Гарборд є того думки, що найкраще буде, коли комунікації середники й контролю над ними будуть належати до секретаря комунікацій. Такий секретар був би новим членом кабінету. Його уряд треба би швидко створити. А комунікація є така важка справа, що за нею не належить створити отсій новий уряд.

Сенатор Кузнец виступив проти Гарборда за його критику правительствених комісій. Гарборд відповів, що його відмова від служби через 30 літ його діяльності до уряду, дають йому тепер право й до критики уряду.

МЕЙОР ПРО ТЕРОР У ТЮРМІ.

ПІДНОСЯТЬСЯ ГОЛОСИ ЗА УСУНЕННЯМІСЯ З УРЯДУ КОМІШЕНЕРА ПОПРАВИ.

НЮ ЙОРК, 14 грудня. — Чарлз Д. Обсерн, мейор міста Обсерн, у якому вибух тому три дні був вбитий, подає, що причиною бунту є терор, який панує в обсернській в'язниці. За той терор відвідувачі в'язниці директор Джордж Г. Сулівен і д-р Реймунд Кіб, стейтний комішнер поправи.

Рада директорів "Нешенел Сосаєті оф Пенсїл Інформейшен" звернулася тепер до губернатора Рузвельта з домаганням, щоб усунути д-ра Кіба по причині його нездарності в переведенні в'язничих реформ.

КУПУЮТЬ РІЗДВІНІ ДАРУНКИ.

ВАШІНГТОН, 14 грудня. — Зі звітів, які надсилають до Вашингтона з різних торговельних домів, виходить, що цього року більше купують перерізок Різдвом, ніж минулими роками. Є отже вигляди на добрий бізнес. Тільки цього року купують більше дешевих різн.

ВАШІНГТОН ВІПРАВДУЄТЬСЯ ЗА СТІЛІННІНУ.

ВАШІНГТОН, 14 грудня. — Вашингтонський уряд вислав до канадського правительства ноту, якою перепрошує його за те, що американська берегова сторожа обстрілювала канадський корабель, вважаючи його ботгоспеским.

ЗАРОБЛЯЮТЬ НЕ ЗЛЕ НА ЛАБІЗМІ.

ВАШІНГТОН, 14 грудня. — З доходу над Лейніном, президентом кубинської кураторської комісії, виходить, що він вимагав \$75,000 на одягнення одного лабізмі. Шеток, котрий має мати, безпосередній зв'язок з Туревою. В той спосіб, як казав Лейнін, Шеток міг декше впливати на звиняння шла на цукру з Куби.

КАЕС ДОКИНУВ ПОЛІТИКУ.

НЮ ЙОРК, 14 грудня. — Буниш мексиканський президент Каес вернувся з Європи і анікався як найкраще щодо світової будучності Мексика, але заявив, що активної участі в політиці вже брати не буде, а займеться халіборством.

ЦЕНЗУРА НА РАДІО-ПРОГРАМИ.

ВАШІНГТОН, 14 грудня. — Радіова комісія підносить у своїй рішчій звіті, пропонує конгресу, що треба завести цензуру на радіо-програми, бо вони дуже часто не інтересні, а на оглядом артистичним слабкі. Вони служать більше для торгівлі й оголошень, ніж для шутки.

БРЕМЕНІ СПІЗНАВСЯ ТРИ ДНІ.

НЮ ЙОРК, 14 грудня. — Навскорий корабель на світі, "Бремен", прибув до Ню Йорку з тридцятьма опізнаними. Корабель перебував одну з найбільших бурей, які колинебудь навістилися океан. Десять подорожників були ранені наслідком корабельних потрясень. Один подорожний затів себе глибоко бритвою, бо голийся саме тоді, коли на корабель налетіла величезна хвиля й кинула його в бік.

ОРИГІНАЛЬНИЙ ВИРОК.

ВІДМІННИЙ (Делавар), 14 грудня. — Федеральний суддя Джо Морріс засудив Вілліама Джонсона на написання 260 листів. Засуджений має писати кожного тижня через п'ять літ до суду про те, що він робить і що йому задуває робити.

Кару наложено за те, що Джонс перевозив крадений автомобіль з одного штату до другого. Суддя додав, що коли засуджений спізниться з одним листом, то піде на три роки до федерального в'язниці в Атапті.

СМІТ У ВАШІНГТОНІ.

ВАШІНГТОН, 14 грудня. — Буниш губернатор Алфред Сміт спізнався на побаченні з секретарем маринари, Елсеном. Виправдував себе жартовито, тим, що звиняв себе його віз і він приписує, що то мусіло бути републиканцем.

Сотис урядові збіглися, щоб побачити Сміта й привітати з ним, як тільки почули, що він в будинку на розмові з Елсеном.

Сміт хотів порозумітися з секретарем війни в справі будови причалу для літаків, котрий він думає побудувати на маршорді, який будуть у Ню Йорку.

МОКРІ ГОТУЮТЬСЯ ДО БОРІТЬБИ.

Посол Ля Гардіан скликав у Вашингтоні збори всіх мокрых посівів, щоб зістатися блок проти протигибі й розпочати нову кампанію зприводу змагань сухих до загострення протигибі.

ПЛАНЕТАРНІ ПЛІНИ.

Большевики вживають усіх засобів та зусиль, щоб створити великі колективні господарства. Для цього вони вживають не лише репресій, але й стараються матеріально допомогти населенню, асистуючи відомчим суми грошей на сільське господарство. На Україні задумують будувати тракторний завод, який був би найбільшим у світі. Все це може статися, коли большевики будуть мати гроші.

РУМУНІЯ. ЗЕРПОТЬСЯ.

Вища військова рада ухвалила узброїти армію газоними масками, а також іншими військовими приборами. Вирухаючи, що на цю шль потрібно п'ять мільярдів левів.

КИТАЙ ЗМІНЄ КАЛЕНДАР.

Навскіський уряд з днем 1-го січня 1930 р. задумує впровадити григоріанський календар на місце дотеперішнього китайського, в котрому місяці обчислюються після зміни місяця.

ЖИДІВСЬКИЙ ВІДДІЛ У КИЇВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

При факультеті професійної освіти Київського ІНО відкривають відділ тлумачення знань з жидівського викладомовою мовою. Відділ буде мати 2 підвідділи: соціо-історичний та літературно-лінгвістичний.

ВУЛЬКАН ПРОВІЛИ ТУНЕ- ЛЕМ.

В найбільшій часті мають викистатися в Японії будову тунелю, що проходить крізь вулкан Шімуру. Праця над будовою тривала 12 років, а перевезення цього для коштувало більше як мільон доларів.

В часі будови цього особливого тунелю згинуло 30 робітників. Працю на виконання тунелю утруднювало особливо те, що літальні дуже часто затикала вода з горячих джерел.

МИТРОПОЛИТ — РУМУНІ- ЗАТОР.

Коли вам не подобається, то можете їти собі" — мав сказати пресовиданий митрополит депутатів селян, який проходив до нього в якійсь справі. Було це, мабуть, у час боротьби за старий календар. І тому можна пояснити роздрознення митрополита, який також уживає холоду. Та видно, що пресовиданий і ціла конспірація в дійсності хотів відіграти, правдолюбів України від черкв, бо вичнувати на опорожнені парох виключно Румунів, хоч були гіршими на ділі, ніж свещеники України.

Невже думає пресовиданий припинити шимперів українського населення до сест? Так жарко українських свещеників-протидівників. І мисліючі треба до поборова їх ("Час").

ПОШУКУЄМО ЗО УКРАЇНЦІВ. З \$100.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В СТЕМФОРДІ, КОНЕТИКАТ, ПЕРЕСІЛАЮЧА ЗНО НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ПІВАНЦІВ, ПИШЕ:

НЕВЕЛИКА НАША ГРОМАДА СВАТКУВАЛА ЦЬОГО РОКУ ОСОБЛИВО ТОРЖЕСТВЕННО ЛІСТОПАДОВІ РОКОВИНІ ПОПІВНИЦІ ЗВІРКИ ЗІРЛАДА ОБСНУ ЖЕРТВУ НА БУДОВУ ЗАХИСТУ ДЛЯ БОРЬБИ ЗА НАШУ ДЕРЖАВНУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ. НА НАШУ ДУМКУ АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ НЕ ВИСВЯТКУЮТЬ ПО СОВІСТІ ДОСТОЙНО ЦЬОГОРОДНОГО ЛІСТОПАДОВОГО СВЯТА, КОЛИ НЕ ЗВЕРНУТЬ ПОТІРНОЇ СМІНИ НА БУДОВУ ДОМУ ДЛЯ НАШИХ ІНВАЛІДІВ. В НАШІ, ЩО ХОЧ ЗНАЙДЕМО БРАКУЮЧІШЕ ЗО СТО-ДОЛЯРОВИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ ПЕНСІЛВАНІЇ НАШУ ЖЕРТВУ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

ОБ'ЄДНАНЬЕ
P. O. Box 411, Philadelphia, Pa.

ПОДРУЖІ ТРАГЕДІЇ В ВАРШАВІ.

Андр Баршчський 30-тиїтний поліцейний, ошуканий в подружжю життя, прирившій до свого мешканця, застав там свою жінку й її любачка Шинковського. Розсернений мав кількама револьверними стрілами вбити свою жінку, вакаю равиш Шинковського, а вистак позавив себе життя. — Задарський музик Забожешевський в сварці зі своєю жінкою важко себе постріляв, а перевезений до лікарні помер.

КОРАБЕЛЬ ЗЛОЧИНЦІВ.

Перед кількома днями з Гаксонського заливу вийшов корабель Мартінер, що повів 670 засуджених на Чортиский Острів. Корабель має задержати себе при Аальхерісському побережжі, який доповнити "вантаж". Між задаршених є ювілер Местеріно, котрий убив і ограбіє свого товариша. Жінка ювілера, хотіла їхати разом з ним, але не заборонено, й вона мешкатиме з чоловіком. Злочинці не ревнозист в кайтках від поладом. В ночі їм не вдало відзначитися ні словом...

ТРЕБА ЮВИЛЕЮ, ЩОБ О- ТРИМАТИ ТРОШКИ БІЛО- МУКИ.

З гадою 11-літній російський революціоні згодився рада народних комісарів на те, щоб кожний властитель харчового листка "отримав" за гроші, розуміється, три червоні кілограма пшеничної муки для кожного члена своєї родини. Від свята 1. мая є перший раз, що населення має нагоду купити пшеничної муки. Щоб населення не вичнувало в ридках подорожних коло складів з мукою, то правительство дозволило урядово, що мук є вантаж і кожний отримує свою рацію. Ось вам большевистський рай!

СМЕРТНІ ПРИСУДИ В ССР.

Совітський суд у Казані засудив на кару смерті двох братів Чистових, яких акт обвинувачує в замаху, що вони стояли на чолі терористичної організації і вбили 16 комуністів. Крім цього вони падали на большевистські уряди в татарській республіці та вимішували підпалювали державні поклади.

СМЕРТНІ ПРИСУДИ В ХАРКОВІ.

"Комуніст" повідомляє, що в Харкові відбувся великий процес проти 18 українських селян, які вбили комуністичного агітатора Іпашова, та виважили шлю його родину і спалили їм. Всіх обвинувачених заасуджено на кару смерті.

ЗЕГЦІ З СОЛОВЕЦЬКИХ ОСТРОВІВ.

З Гельсінгфорсу повідомляють, що між 18 збігцями з большевистських тюрем на Соловецьких Островах є 11 українців. Всі вони були вивезені большевиками з України за приналежність до українських антибольшевистських організацій. Ці збігці оповідають, що в останніх часах вивезено з України на Соловецькі Острови 2,000 українців самостійників, арештованих у зв'язку з напруженнями відносинами на Радянській Україні.

ВІДГРИЗ НІС СВОЮ ЛЮБОВНИЦЮ.

Перед львівським судом відбувся розправа проти 19-літнього Францішка Баркета, якого судили за те, що відгриз нис своєї нареченої Марії Юліанівни, танцюристкі із "Пекелки". Обвинувачений духе жадував його вичину і приривав, що відгриз нареченої нис з заздрості, що вона зрадила його з одним паном, який купив її футро Наречена, Марія Юліанівна, вичинила своему нареченому його вину і обидово помирившись, вийшла з салі додому. Обвинуваченого всек там засуджено на 7 дів арешту.

НАПАДАННИЙ ХІРУРГ.

Недавно в Єгипті викопано гробницю хірурга Секея Ніяна, який жив 4,000 літ перед Христом у місті Мемфіс, як прибутий лікар фараона Сагхури. Намис на гробниці свідчать, що цей лікар був у великій ласці в фараона, та тільки славою знаменитого хірурга в цілі Єгипту. Імя Секея Ніяна, це найдавніше імя хірурга, яке збереглося сучасному поколінню.

РОЗБИЩАЦТВО В ЦАРСТВІ ЦИГАНІВ.

Страшний грабіжницький мор, виконали два бандити з селі Баласке коло Фалтичен. Бандити вдерлися до хати одного селянина, вбили двох чоловіків і одну жінку та грабили, що їм попало в руки. Ограблених річ продалі вони в Радішвах, купили там авто й втікли до Галашу. Там заарештували їх поліція.

ЗАКРИТІЯ ЛАВРИ, ВОЛОДИ- МИРСЬКОГО СОБОРУ ТА МАНАСТИРІВ У КИЇВІ.

"Українка" укхальнує зорганізувати в Києві "культурно-антисемітський" установа й для цього вирішено зайняти Володимирський собор та Лавру. У Володимирському соборі проєктують заснувати антисемітський музей, а в Лаврі — сітку "погітосівних" установ, щоб поглибити наукове розроблення "антисемітичних питань". — Президія Київської міської ради ухвалила асигнувати членів і чернців з приривків Лаври, Фролівського, Покровського та Покровського монастирів.

ВЖЕ 5,000 НІМЦІВ ВИТІХАЛО З РОСІЇ

Всі мають вигляд зляканих і змучених, здивувалися, коли побачили в латвій хліб та молоко. БАГАТО БАЖАЮЧИХ ВИХІДАТИ З РОСІЇ НЕВІДОМО КУДИ ЗАСЛАНІ.

РИГА (Латвія), 14 грудня. — Через Латвію пройшов уже дев'ятий транспорт з німецькими колоністами, реемігрантами з Росії. Цим транспортом приїхало 782 дорослих та 300 дітей. Загальне число Німців, котрі вже переїхали через Латвію, вийшло 5,000 душ. Вони тверять, що в Москві знаходиться ще дві тисячі колоністів, які сподіваються дістати дозвіл від радянського уряду на вїзд за кордон.

Бажаючих вихідати з Росії було вивезено зі своїх колоній яких 10—11 тисяч душ. Багатою комуністична влада не вдала вїз. Багатою примушено підписати прохання до уряду вернутися й назад до своїх колоній, підсудуючи їм, що ніби не вони підписували прохання про дозвіл вихідати за кордон. Не відомо тепер, куди вони ділися, бо радянська влада вивезла їх кудись з Москви.

Вітківці-Німці розповідають про страшні політичні та економічні утиски, які провадила радянська влада супроти них. Починаючи з 1926 року, був непомірний економічний гнет. Не звачаючи на те, що більшість колоністів не були заможними, їх оголошено "дукадари" й наложено непомірно високі податки, які нищили їх господарства. Крім того колоністи були позбавлені права користуватися кооперацією й т. п. Це наразі привело їх до повного одяно ізза хронічного голодування, що грозило остаточно загубити їх.

Всі прибувши до Латвії здивовані, що тут можна мати вільно хліб і молоко, тоді як у Росії, чи то в Москві, чи на Уралі, чи в Сибірі, чи на північному Кавказі цих продуктів тепер не легко дістати навіть по спеціальних картках. Вони буди певні, що всі Європі голодує таке само, як Росія, бо так їм про це говорили.

ПОЛЕКУЮТЬ МІЖНАРОДНО ТОВРІВНО. ДЕВ'ЯНАЦЯТЬ ДЕРЖАВ ЗГОДИЛИСЯ ПОРІВНИТИ ПОЛЕХЕННЯ В ТОРГОВЕЛЬНИХ ЗНОСИНАХ.

ПАРИЖ (Франція), 14 грудня. — Конференція 26 держав, яка відбулася в справі знесення деяких обмежень у міжнародній торгівлі, закінчила свою роботу. 19 держав згодилися підписати спільний договір про знесення численних заборон, що утруднювали міждержавну торгівлю. Серед держав, які підписали договір, 8 зробили це без жадних застережень, а 11 зробили це застереженнями, що вони пририваються швидко лише тоді, коли до такого договору пристане Польща та Чехословація.

Між підписаними цей договір державами є Заучені Держави Америки та інші великі світові держави. Протокол включає в собі знесення соток ріжних обмежень, що робить міжнародно торгівлю вільнішою, але не зовсім вільною.

МУЮТЬ УСІ ВОКОВАТИ.

ЛОНДОН (Англія), 14 грудня. — Англіське правительство оголосило повідомлення зприводу міжнародного суду. В своєму повідомленні воно підкреслює, що звачаючи на Лігу Націй, договір Келого та на інші міжнародні пововені договори, всі світові держави так повязали між собою, що на випадок нової війни не може бути нейтральних держав.

Тому терор нема що говорити багато про права нейтральних держав на випадок війни, але треба далі унормувувати спільні виступи держав на випадок нової війни.

КАЙ ШЕК ПЕРМАГАЄ.

ШАНГАЙ (Китай), 14 грудня. — Хоч ще не можна говорити про повний розгром правительственої армії повстанських груп, але вже стався значний перелом на користь націоналістичного уряду. Більшість повстанських груп припинила свої війни та почала відвоювати.

Війська правительства багато посилюють атаки, яких останні не мають. За кілька місяців правительству Кай Шека доставлять з Америки 40 великих літаків-бомберів, що значно скріпить його армію.

ВІДНОСНИЙ НАПРАВЛЮЮТЬСЯ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 14 грудня. — Мік Гіаїєто та Австрійські були напружені відносини з 1928 року, коли канцлер Австрії, Зайнлеп, заарештував проти поведення Італії в південній Тиролі, який перейшов до Італії. Але теперішній канцлер, Шюбер, постарався ці відносини направити й здобути від Італійського правительства дозвіл на позичку для Австрії в Італії.

Іа позичка надзвичайно потрібна Австрії й ратує її від нової тяжкої фінансової кризи, як у 1922 році ратувала її Іл-га Націй.

ХОЧУТЬ ДОВІДАТИСЯ ПРО ЧУЖИНИНІ У МАНДЖУРІ.

ТОКІО (Японія), 14 грудня. — З Харбіна вийшли спеціальний потяг з представниками американського, англійського, японського, французького та німецького консулств. Потяг їде в ту частину Манджурії, яка була захоплена червоними російськими військами. Метою цих консулярних урядів є дослідити, що стаєть з підданими їх держав, котрі опинилися біля під большевистського окупованню.

Потяг везе з собою запаси харчів та теплого убрання, яке може придатися блукаючим чужинцям. Ним їдуть також кореспонденти та фотографі чужинських газет.

ДОМАГАЮТЬСЯ САМОСТІЙНОСТІ АРАПІ.

ЕРУСАЛІМ (Палестина), 14 грудня. — Арабська націоналістична конференція, що відбулася в Транс-Йорданії, домається утворення незалежної арабської держави. Також вона домається суснавання ноти Балфура про створення жидівської держави в Палестині.

3 МУЗИКИ.

ПЕРЕД СВЯТАМИ — ДЛЯ НАШИХ БИЗНЕСМЕНІВ.

зібрання. А вже, щоби Жид
шов за орудкою до інопле-

...як дійшов Базар „Сурма“ в Нью-Йорку. Його підприєм

При слуханню на Радіо, прослу-
хав собою і значить точні (рі-
зко 90—100; дуже добре 80—85,
60—69; недостаточні

Мое ім'я .....

Адреса .....

SURMA, 103 AVE

E. A. NEW YORK, N. Y.

_____

ПРИБНІ ОГОЛОШЕННЯ

пошукується молодого, твер
ого-діяко-учителя; котрий би пров

школу-хор, представлення та концерти. Поседа відкрита від 15 грудня р. голоситися особисто або листом до:

Rev. N. J. WOŁOSHUK Jr.
St. Michael's Ukr. Gr. Cath. Church
06 Maple Ave.,
Johnstown, Pa. 15032

УКРАЇНСЬКА гр.-лат. парохія св. арх. Михайла в Нью-Йорку, Конн., шукає першої класи дяко-учителя.

[illegible]

**No Taste
But the Mint
At Druggists—15c, 25c**

ЧЕР СВ. НИКОЛАЯ
снitchий образок в 1-м актi.
Написав
вщ. Амвросiй Полянський.
Цiна 15 центiв.
"СВОВОДА"

В. 7. Грициняк Стефан.
В. 31. Пелер Августин, Кошко Ірина/Поліський Олексій, Кош Ірина.
В. 66. Вільховий Петро, Вільховий Анна.
В. 75. Ворко Ігнатій, Зелінський Олександр.
В. 76. Бибель Павло, Сербинув Стефан, Бибель Марта.
В. 86. Пашук Іван.

В. 7. Машута Олена.
В. 43. Килимський Степан.
В. 47. Демко Катерина.
В. 50. о. Янканч Мирон.
В. 77. Кабан Семён, Хміль Іван.
В. 90. Крикунський Стефан, Кривич
кой Микола, Лібіс Макар.
В. 126. Козуз Михайло.
В. 137. Баран Петро.
В. 182. о. Горохівський Василь, Го
рохівська Марія.
В. 187. Яблонський Василь.

МОЛОДЕЖИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.
НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 13. Древецький Петро.	
В. 21. Чубиняк Павло.	
В. 29. Малищак Аліна, Малищак Ро- ман, Малищак Юрій, Малищак Ва- силь,	

В. 132. Говдан Анна.
В. 133. Лях Дмитро, Лях Юстина,
Лях Анна, Лях Микола, Лях Марія.
В. 146. Руденська Наталя.
В. 211. Квасниця Іван, Квасниця А-
настасія, Квасниця Марія, Квасниця
Ісидор.
В. 270. Демко Стефан, Демко Анна.
В. 285. Яворський Іван.
В. 347. Горохівський Микола, Горо-
хівський Василь, Порохівський Оле-
ксандр.

85. Прокло Анна.
87. Сухомія Іван, Грипко Андрій.
88. Гомілюх Марія.
91. Шеліза Серфінга.
94. Касій Микрослап.
96. Спожарський Іван.
98. Дудич Тосиф, Дудич Олена.
104. Койкевич Васил, Лигко Пелишук Розалія, Іванішський Тер Іванішська Катерина.
109. Скірчак Андрій.
114. Косіапан Анна.

**No Taste
But the Mint
At Druggists—15c, 25c**

ЧЕР СВ. НИКОЛАЯ
снitchий образок в 1-м актi.
Написав
вщ. Амвросiй Полянський.
Цiна 15 центiв.
"СВОВОДА"